

Handläggare
Annica Lempke
Kansli- och utredningsavdelningen

Diarienummer
2017KS/0396

Kommunstyrelsen

Hemställan från Käppalaförbundet om utökad låneram och anslutning av Vaxholm och Österåker

Förslag till beslut

1. Höjning av Käppalaförbundets låneram med 400 mnkr, från 1 400 mnkr till 1 800 mnkr, med följdändringar av förbundsordningen godkänns.
2. Ställningstagande till anslutning av Vaxholm och Österåker till Käppalaförbundet avvaktar ägardiskussioner.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Käppalaförbundet har gjort en hemställan till ägarkommunerna med begäran om utökning av den befintliga låneramen från 1 400 mnkr till 2 200 mnkr för att möta förbundets kommande investeringsbehov. Vidare föreslås anslutning av Vaxholms och Österåkers kommuner till förbundet, vilket skulle medföra en ytterligare utökning av låneramen med 400 mnkr, till sammanlagt 2 600 mnkr.

Av Käppalaförbundets investeringsplan framgår att de investeringar som omfattas av hemställan om utökad låneram till betydande del är beroende av miljötillstånd, som för närvarande prövas av Miljöprövningsdelegationen. Därmed föreslås att ställning i detta skede endast tas till finansiering för att möta nu pågående investeringar, vilket skulle medföra en höjning av låneramen med 400 mnkr till sammanlagt 1 800 mnkr. Följdändringar av förbundsordningen utifrån detta föreslås godkännas.

I grunden ställer sig förvaltningen positivt till anslutning av nya medlemskommuner. Dock är det viktigt att förbundets ägarkommuner ges tid att diskutera och ta ställning till de villkor som Käppalaförbundet har föreslagit. Därmed föreslås att Värmdö kommun avvaktar med att ta ställning till anslutningen till dess ägardiskussioner har genomförts.

Bakgrund

Käppalaförbundet har, i en skrivelse daterad 2017-05-02, gjort en hemställan till ägarkommunerna. Hemställan avser dels en begäran om att utöka den befintliga låneramen för förbundet från 1 400 mnkr till 2 200 mnkr för att möta förbundets kommande investeringsbehov. Vidare en anslutning av Vaxholm och Österåker till förbundet, vilket skulle medföra en utökning av förbundets låneram med ytterligare 400 mnkr, till sammanlagt 2 600 mnkr.

Förslagen från förbundet förutsätter förändringar av förbundsordningen och godkännande från samtliga elva ägarkommuner.

Ärendebeskrivning

Investeringsplan

Investeringsplanen för Käppalaförbundet omfattar investeringar för sammanlagt 1 756 mnkr för åren 2016-2026. Planen omfattar exempelvis kapacitetshöjande investeringar, investeringar till följd av skärpta miljökrav, affärsrelaterade investeringar, effektivitetshöjande investeringar samt reinvesteringar.

Ett antal av de i förbundets underlag redovisade investeringarna har redan påbörjats, till en sammanlagd investeringsvolym om 566 mnkr. Detta avser byggnation av en tredje rötchammare och högflödesrening samt genomförande av vissa mindre investeringar. Merparten av de pågående projekten kommer att slutföras under 2018.

Käppalaförbundets investeringsplan omfattar därutöver föreslagna investeringar om 1 190 mnkr för år 2018-2026, varav 300 mnkr avser utbyggnaden av den så kallade Vallentunatunneln. Förslaget är att bygga ut tunneln från Karby till Vallentuna för att ersätta Käppalas överbelastade huvudledning genom Täby. En sådan tunnel kan även fungera som ett utjämningsmagasin för dessa områden och också användas för en eventuell anslutning av Österåker och Vaxholm. Huvuddelen av de föreslagna framtida investeringarna påverkas av Käppalas miljövillkor, som för närvarande prövas av Miljöprövningsdelegationen.

I hemställan till medlemskommunerna har Käppalaförbundet föreslagit att den nuvarande låneramen på 1 400 mnkr ska utökas med 800 mnkr, till sammanlagt 2 200 mnkr, för att möta det samlade investeringsbehovet.

Anslutning av Vaxholm och Österåker

Käppalaförbundet har utrett möjligheterna att ansluta Vaxholm och Österåker till förbundet. En förstudie har genomförts, som har resulterat i en översiktlig lösning och därefter har en systemhandling tagits fram med ekonomiska kalkyler och en föreslagen teknisk lösning. Utifrån denna lösning har ett avtalskoncept tagits fram, som reglerar projektets genomförande och ekonomiska fördelning.

Den föreslagna tekniska lösningen innebär att ett alternativ med sjöledning från Vaxholms respektive Österåkers reningsverk byggs till Svinninge, där ledningarna mynnar ut i en tunnel som ansluts till Käppalaförbundets tunnelsystem i Karby vid Täby Kyrkby.

Den totala investeringen uppskattas till 1 100 mnkr, varav sjöledningarna och tunneln fram till Vallentunatunneln uppskattas till 800 mnkr och Vallentunatunneln till 300 mnkr. I förslaget till ekonomisk uppgörelse föreslås att investeringsutgiften om 800 mnkr fördelas med 400 mnkr vardera mellan Käppalaförbundet samt Vaxholm och Österåker via Roslagsvatten AB. Därutöver ansvarar Käppalaförbundet ensamt för investeringen i Vallentunatunneln om 300 mnkr. Investeringsrisken för hela projektet, 1 100 mnkr, fördelas lika mellan parterna.

Länsstyrelsen har tidigare lämnat tillstånd för anslutningen och ansökan har inlämnats till mark- och miljödomstolen om tillstånd för byggande av sjöförlagda ledningar till Svinninge och en 15 km lång tunnel till Karby. Anslutningen till Käppala beräknas kunna vara genomförd till år 2023.

Diarienummer
2017KS/0396

I hemställan till medlemskommunerna har förbundet föreslagit att låneramen ska utökas med ytterligare 400 mnkr till totalt 2 600 mnkr för att finansiera anslutningen av Vaxholm och Österåker.

Bedömning

Käppalaförbundet har gjort en hemställan med begäran om att utöka den befintliga låneramen från 1 400 mnkr till 2 200 mnkr för att möta förbundets kommande investeringsbehov. Vidare föreslås anslutning av Vaxholm och Österåker, vilket skulle medföra en ytterligare utökning av förbundets låneram med 400 mnkr, till sammanlagt 2 600 mnkr.

Av Käppalaförbundets investeringsplan framgår att framtida investeringar till betydande del är beroende av det miljö tillstånd, som för närvarande prövas av Miljöprövningsdelegationen. Därmed föreslås att ställning i detta skede endast tas till frågan om utökning av låneramen för att möta behovet av finansiering av nu pågående investeringar. Först i ett andra steg, när miljödom och nya miljövillkor för verksamheten vid Käppalaverket har meddelats, tas ställning till övriga investeringar i investeringsplanen. Först då miljödom meddelats kan en säker bedömning göras av vilket framtida investeringsbehov som faktiskt föreligger för Käppalaförbundet.

De pågående investeringarna, som uppgår till totalt 556 mnkr, bedöms vara rimliga och välmotiverade. Enligt Käppalaförbundet ställer finansieringen av de pågående investeringarna krav på en höjning av låneramen med 400 mnkr. Denna höjning skulle, tillsammans med bolagets kassaflöde, innebära att finansieringen av de pågående investeringarna är säkrad till och med 2020. Då har Käppalaförbundet även hunnit utvärdera genomförda investeringar mot det erhållna miljö tillståndet och har underlag för att göra en ny bedömning av behovet av låneutrymme. Mot denna bakgrund föreslås att en höjning av låneramen med 400 mnkr, från 1 400 mnkr till 1 800 mnkr, och därtill de följdändringar av förbundsordningen, som följer av den förändrade låneramen, godkänns.

Beträffande frågan om anslutning av nya medlemskommuner till Käppalaförbundet är förvaltningen i grunden positiv till en anslutning av Vaxholm och Österåker. Det skulle medföra både systemmässiga, miljömässiga och ekonomiska värden, som kommer båda parter till del. Det är dock viktigt att Käppalaförbundets ägarkommuner ges tid att diskutera och ta ställning till de villkor för anslutningen som förbundet har föreslagit. Därmed föreslås att Värmdö kommun avvaktar med att ta ställning till anslutningen av Vaxholm och Österåker till dess ägardiskussioner har förts.

Ekonomiska konsekvenser

De avgifter Käppalaförbundet tar ut av kommunerna har varit i stort oförändrade under flera år. I perspektivet av ökade investeringar och höjd låneram kommer dock avgifterna framledes att höjas successivt. För Värmdös del uppgår avgiften år 2017 till cirka 9,1 mnkr. År 2018 blir den oförändrad, därefter stiger den med drygt 1 mnkr per år till 10,2 mnkr år 2019 och till 11,3 mnkr år 2020.

Diarienummer
2017KS/0396

Konsekvenser för miljön

Käppalaförbundets investeringsplan bedöms ha positiva konsekvenser för miljön, och omfattar bland annat investeringar för att säkerställa följsamheten till skärpta miljökrav samt kapacitetshöjande åtgärder.

Förbundet har vidare bedömt att en anslutning av Österåkers och Vaxholm till förbundet har positiva konsekvenser för miljön, där den totala miljöpåverkan per personekvivalent förbättras i alla kategorier förutom försurning. Detta då nya miljötillstånd kommer att kräva en annan fällningskemikalie som lämnar större försurningsavtryck vid produktion och användning.

Miljökonsekvenserna framgår i sin helhet av bilagor till tjänsteskrivelsen.

Konsekvenser för medborgarna

Höjningen av Käppalaförbundets avgifter kommer, allt annat lika, att innebära ett visst tryck uppåt, dock ganska måttligt, på VA-taxan.

Konsekvenser för barn

Ärendet bedöms inte medföra några ytterligare konsekvenser för barn, utöver vad som har identifierats för medborgare i övrigt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av sektorn för administration, ledning och service samt ekonomi- och uppföljningssektorn.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Underlag för informell förankrings-/samrådsprocess avseende Käppalaförbundets begäran om utökad låneram och anslutning av Vaxholm och Österåker till förbundet	Bilaggs
2	Underlag för förankrings-/samrådsprocess i Käppalaförbundets medlemskommuner avseende utökad låneram	Bilaggs
3	Underlag för förankrings-/samrådsprocess i Käppalaförbundets medlemskommuner angående beslut om anslutning av Vaxholm och Österåker till förbundet	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Käppalaförbundet

Camilla Broo
Kommundirektör

Frida Nilsson
Sektorschef administration